

Wahhabism i Sverige

Nätverk, praktiker och mission

I Sverige idag återfinns olika islamtolkningar varav vissa är fundamentalistiska. En fråga som ofta uppstår är hur dessa rörelser förhåller sig till demokratiska värden i Sverige, som jämställdhet, valfrihet, pluralism och tolerans. Men också hur dessa rörelser och organisationer organiserar sig och vilken påverkan som kan finnas från utländska aktörer.

Idag lever uppskattningsvis 800 000 människor med muslimsk kulturbakgrund i Sverige. En stor mängd islamiska traditioner, inriktningar och organisationer finns representerade. Majoriteten av landets muslimer är inte engagerade i någon muslimsk organisation, och de flesta som är det arbetar för att på ett så friktionsfritt sätt som möjligt finna vägar att praktisera sin religion.

Men det finns också organisationer, rörelser och individer som på olika sätt inte vill interagera med eller integrera sig i samhället och som aktivt, uttryckligt och som en del av sin religionsutövning tar avstånd från i samhället dominerande värderingar, normer och praktiker. Projektet studerar dessa senare, vilka visserligen fått uppmärksamhet i media, men som inte har studerats särskilt mycket vetenskapligt.

Projektet fokuserar på den form av islam som ibland benämns Wahhabism. Vilken är dess omfattning, utformning och inflytande bland muslimer i Sverige? Vilka grupper finns som torgför wahhabistiska islamtolkningar? Vilka budskap förs fram? Hur förhåller sig dessa till värderingar som dominerar i samhället? När uppstår konflikter mellan vissa praktiker och lagar och normer i majoritetssamhället? Vilken relation har de till transnationella aktörer, såväl stater som organisationer och rörelser? Vilket genomslag har wahhabistiska idéströmningar, i vilken omfattning, genom vilka kanaler, på vilka områden och med vilka konsekvenser?

Resultaten från projektet ska ligga till grund för rekommendationer för svenskt demokratiarbete, till exempel i frågan om radikaliserings. Projektet ska utföras med hjälp av etnografisk metod, textanalys av tryckt material såväl som on-linematierial. I det senare tillämpas datorassisterade metoder för såväl materialinsamling som för analys av material.

Projektet startar oktober 2018 och avslutas december 2021.

Projekttitel

Wahhabism i Sverige – nätverk, praktiker och mission.

Projektorganisation

Susanne Olsson
Institution
Stockholms universitet

Kontakt

Susanne.olsson@rel.su.se

Ordförklaringar

Fundamentalism - avser tolkningar av religion, som eftersträvar att gå tillbaka till källorna, fundamentet, och följa dessa bokstavligt utan att involvera tolkning, idealiskt sett.

Wahhabism - är en fundamentalistisk islamtolkning som bygger på den konservativa Hanbalitiska lagskolan, reformerad under 1700-talet av Muhammad ibn 'Abd al-Wahhab.